

GLASILO

„Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko, Koroško in Primorsko“
s sedežem v Ljubljani ter „Slov. čebelarskega društva za Spodnje Štajersko“.

Urejuje FRANČIŠEK ROJINA.

Izhaja 10. dan vsakega mesca in se pošilja udom zastoj.

Leto XIII.

V Ljubljani, mesca julija 1910.

Štev. 7.

Čebelarjevo opravilo v juliju.

Janko Vodopivec, Kamnje pri Gorici.

Do konca junija se navadno konča rojenje starcev, to je čez zimo živečih panjev. Razmeroma dobro rojenje je, ako da vsak prezimljen ni panj po dva roja: prvca in drugca. Vsako mnogoštevilneje rojenje je na kvar, ker pri večkratnem rojenju izrojenec tako oslabi, da si sam več ne opomore.

Ako smo panjem odvzeli koncem ali sredi glavne paše med, se preobilno rojenje gotovo zabrani.

Z junijem se vobče konča glavna spomladna čebelna paša. Po travnikih cvetoče medunosne cvetlice dozore, pa se pokose. Čebele donajajo sleherne dni, a donos komaj zadostuje za njih vsakdanje potrebščine. V nekajih krajih poneha paša skoro popolnoma; tam si morajo misliti čebelarji na drugo pomoč. To pa so že od nekaj poizkušali izvršiti s tem, da so prenesli ali prepeljali čebele na poznejšo pašo: bodisi kostanj ali gorske pašnike, na cvetoče gorske strmine, ali pa v jelove gozde. Gotovo je tako romanje sila težavno in večkrat zelo naporno, ali v ugodnem vremenu se bogato izplačuje. Za prevažanje so najbolj sposobni vozovi na zmeteh (jeklenih), kjer so panji s prav mladim satovjem varni. Voz z zmetmi prav dobro nadomešča dolg voz s podom (škaler), na kojega se v snope poveže turščična slama, ki napravlja elastični učinek jeklenih zmeti. Na to slamo, razpoloženo po vozu, se položé porezki (remelni) z žreblčki za pritrdilo panjev. Nekaj slabši so vozovi z dvema dolgima prečkama, kakršne voznje se poslužujejo splošno naši kranjski čebelarji pri prevažanju čebel.

Kako pomanjkljiv je navadni, nepremakljivi kranjski panj za prevažanje, zna le oni, ki je imel opravilo s panji s premakljivim satovjem. Šibki so, šibki, da ne morejo izkoristiti nove paše. Močni panji so pa na poti prenevarni, da se satje ne podre in čebele podušijo. Ako ima čebelar premakljivo satje, kako se to lahko vravna! Močnejšemu panju odvzame preobilni med, pa mu vloži prazno satovje. Ako ima premnogo zalege in živali, odvzame mu primerno število satnikov z zadelano zalego, pa jo porazdeli med šibkejša ljudstva. S tem opomore šibkejšim in napravi prostor premočnemu in tako zjednačuje moč svojim panjem.

Zjednačenje, to je napraviti čebelna ljudstva v posameznih panjih približno enako silna, je prvi in glavni predpogoj dobičkonosnega čebelarjenja.

Vselej je treba pred prevažanjem čebel na pašo odvzeti preobilni med. Panju dostuje 1 kg medu, kar je več, se pred prevažanjem odvzame. Kako prav pride to čebelarju, ki je dobil tako nekaj travniškega, svitlega in najfinjšega medu, kojega laglje in dražje proda ko v jeseni odvezetega.

Predno pa odloči dan odpotovanja, treba je, da čebelar pregleda stanje svojih panjev glede pravilnosti matic v posameznih panjih.

V času rojenja, ob času plemenitve matic je prišel ta ali drugi panj ob matico. Letošnje, v juniju tako spremenljivo vreme, je bilo za srečno oploditev matic posvem pogubno. Po nekaterih krajih se lahko računani 25% ponesrečenih. To je pa bilo krivo, da so v kranjiče vsajeni drugci pričeli koj staviti satovje. So izgotovili par belih satin, a ko je izletela matica na oplemenitev, se premnogokrat ni več vrnila. Ko so čebele bile prvo noč brez matice, so postale nemirne in drugo jutro so pričele prosjačiti vstopa pri sosednjem panju, ki je že tako dovolj močan. Gotovo je čebelar precej osupel, ko je videl več enakih prikazni. To bi prav lahko zabranil, ako bi pregledal svoj čebelnjak vsako jutro in večer, kako se neki obnašajo njegovi novi roji. Iz nemirnega blodenja čebel po panjevi bradi in šumenja bi koj spoznal, da je roj izgubil matico. Zapazil bi kmalu, kako se pomikajo iz takega panju čebele v bližnji panj. Kako lahko je pomagati takemu panju, ki je spoznal svojo osirotelost ter zapušča svoj določeni dom. Ako bi imel čebelar pri rokah kako matico, ba bi jo spustil v panj, bi bilo namah vse poravnano. Enako bi obdržal roj na svojem odločenem mestu, ako bi mu vložil iz kakega panjů z mlado zalego nastavljen košček satovja. Košček za 1 dm² dostuje, da se roj ustavi v panju. Iz mlade zalege si pričnejo izgajati čebele novo matico. Čebelar pa jim tega ne pusti do konca, ampak jim doda mlado neoplojeno matico, ko hitro mu bo mogoče, in ta uniči o svojem času mlade, v satovju zaležene matične ličinke.

Panji s premakljivim satovjem se morajo zanesljivo pregledati o matični pravilnosti. Kakih 14 dni po rojenju je pregledati, od zadaj pričnši, sat za satom in opazovati ali imajo posamezne celice zaležene jajčke, ali če so mogoče že zadelane ličinke s pokrovci. Obenem se odvzame mogoči preobilni med. Treba je paziti, kaki so pokrovci na zalegi. Močno izbuhnjeni in zelo mehki pokrovci nad celicami so gotovo znamenje trotovca. To je, navadne čebele ležejo jajčke, iz kojih se pa le proti izvale. Nekatere te celice so močno

podaljšane. Navadno so še daljše od pravih matičnih lončkov, so pa zopet zelo mehki in rahli. Po tem se prav zanesljivo in gotovo spozna trotovost. Ako bi pregledovali tak panj pred tednom dni, bi opazili, da so čebele bolj raztresene po satovju in panju. Nimajo nikakega tesnega stika, kakor pri pravih ljudstvih.

V satovnih celicah zapazimo, da so morda tri, štiri celice prazne in deloma osnažene; v drugih dveh, treh je nekaj malega medu, zopet zraven je nekaj celic s cvetnim prahom, in tak nered je po večjem po vsem satovju, kar nam je znamenje brezmatičnosti, oziroma trotovosti. V odpomoč enemu in drugemu je neobhodno potrebno vsaj en sat z mlado čebelno zalego vzeti iz kakega pravih panj in ga mu dodati. Trotovo zalego je odstraniti iz panj, satovje pa prekuhati.

Nadalje je pridejati priprto matico v matični kletki. Priprto kletko si jaz napravim iz koščka mreže, ki jo ovijem okrog prst debele palčice, pa jo na enem koncu dobro pritisknem, da je samo na enem koncu odprta. Tam uložim matico, pa jo zatakujem s koščkom stlačene voščenine. To potem položim med satovje v trotov panj. Črez par dni čebele pregrizejo voščeni pokrovček, pa matica pride med čebele, ne da bi bilo treba segati čebelarju kaj vmes. Ta način vlaganje matic, tudi oplemenjenih, je sploh jako priprost, podoben naravnemu, se prav dobro sponaša in je radi tega tudi najbolj priporočljiv. Črez kakih 10 dni pogledati je zopet v tak panj, da se prepričamo o stanju. Ako je ozdravljen, potem je dobro, ako bi se nam pa ne ponesrečilo, se je matica morda zopet na kak način pogubila, potem pa tak panj, ki ima že sploh stare in obrabljene čebele, ne kaže več zdraviti z dolaganjem matice, ampak najprimernejše sredstvo bodi: Odvzeti satovje, čebele otresti v kak prazen odprt panj, da polagoma odletavajo in se porazdele med druge panji. Kar je satovja brez grbave zalege, smemo vložiti med druga ljudstva. Ako pa upoštevamo dejstvo, da te čebele, ki so najmanj šest tednov stare, v trotovem panju navajene na nered in obupno delo brez uspeha, nam ne morejo več koristiti, zato jih brez pomisleka in brez čebelarje potrpjivosti in rahločutnosti smemo končati s kropom ali z žveplom. Opazil sem, da ravno v takih panjih, v koje se je naselilo mnogo čebel iz ostarelih trotovcev, so imele čebele črez nekaj časa preobilno posla s preganjanjem starih „črnih“ čebel, ki so jih pri eni strani žrela vun tirale, a pri drugem so se zopet vsilovale v panj.

Z vročino so se pomnožili razni čebelni kvarljivci. Pozor tudi na te. Čebelni molj ali vešča se drži v smeteh na dnu panj; to treba osnažiti in uničevati veščo in zalego.

Škarjica žre čebelno zalego vseh starosti; radi tega jo je treba uničevati kjerkoli pride pred oči.

Drži se po skrivnih koticah panj, a ponoči gre do zalege.

Mravljice treba loviti na oslajene predmete, gobo ali kaj enakega. Prav dobro služi navrtan kos lesa. Slično lesenim mišnicam se navrta plošček, ter se ga namoči znotraj s slatko vodo. Ta mravljina past se postavi na primerno mesto in nabere se v luknji neverjetno veliko mravelj. Zjutraj ali

sploh kadar ima človek čas, prinese posodico kropa, pa strese mravljice iz pasti v vodo. V teku enega tedna s streimi takimi pastmi otrebimo popolnoma svoj čebelnjak teh nadležnežev.

Priprave za jesensko pašo.

Ivan Juranič.

Malo imamo tako dobrih krajev za čebele, da bi nam plemenjaki vsi porojili, v jeseni pa še dali veliko medu. Izrojenci dajo še v boljših letih navadno malo, roji pa le tuintam kako malenkost; največkrat smo zadovoljni, če roji naberejo le zase zadostno zimsko zalogo. Kdor ne prodaja čebel — to je seveda velikanska večina čebelarjev — ter čebelari v glavnem na med, mora rojenje omejiti najmanj na polovico vseh panjev. Za rojenje izbere tiste, ki imajo mlajše in rodovitejše matice. S tem doseže bolj močne in zgodnje roje, ker se taki panji bolje razvijajo. Ostala ljudstva pa, ki le bolj počasi napredujejo, ker imajo manjvredne matice, pusti neizrojene, da mu dajo več medu. Zlasti triletne matice ni dobro pustiti rojiti, ker taka navadno v prvem ali drugem tednu po rojenju v rodovitnosti opeša, in čebele jo odpravijo ter z mlado nadomestijo. V tem času, dokler se mlada matica ne oplemeni, pa roj popolnoma preneha z zidanjem satovja ter za drugimi izdatno zaostane.

Rojenje zabranimo, ako med odvzamemo ali na pol napolnjene sate v medišče predenemo, prostor dovoljno razširjamo, čebel in zalege odvzamemo, in slednjič, če drugo ne pomaga, matične celice izrežemo.

Mesca julija je navadno povsod malo paše, torej v panjih tudi najmanj zalege. V tem času se satovje uredi; stari, nepravilni in trotovi sati se vzamejo iz sredine vališča, se denejo na kraj, da se potem porabijo v medišču, kar pa ni za rabo, ko je prazno, se prekuha v vosek; v sredino pa se denejo lepi mladi, pravilni, čebelni sati. V drugih časih se seveda tako razdiranje čebelnega bivališča ne priporoča, zlasti začetnikom ne, zdaj je pa dovolj toplo in čebel je obilo, da zalega ne trpi škode. V izrejencih se čez 14 dni po rojenju pregleda, ali je že mlada matica oplemenjena, takrat se obenem tudi satovje uredi, ako je potreba. Takrat je namreč do malega vsa zalega izlezla, in satovje se sme spoljubno predevati.

Ako hočemo pašo temeljito izkoriščati, mora ob začetku paše vsak panj imeti obilo čebel, in sicer za delo sposobnih. Čebela ne gre namreč takoj na pašo, ko prileze iz celice, temveč 12. dan se navadno prikaže šele prvič pred žrelom, ko se začne prašiti, se vaditi v letanju ter si ogleda svet, in šele povprečno 18. dan izleti prvič na pašo. Ves ta čas — približno tri tedne — opravlja mlada čebela le domača opravila v panju; tri tedne pa, kakor znano, potrebuje za razvoj od jajca do popolne živali; zato se mora že 6—7 tednov pred glavno pašo v panju nastavljati veliko zalege, ako hočemo ob polni paši imeti v vsakem panju obilno delavcev. Ako je v tem času dobra paša, se godi to samoobsebi. Kostanjeva in lipova paša na pr.

nam goji delavce ravno za ajdovò pašo. Če je pa v tem času vreme slabo, naj čebelar s krmljenjem nadomesti, kar narava odreče. Ako čebele stradajo, ne morejo matice obilno hraniti, in ako matica trpi pomanjkanje, ne more veliko jajec polagati. Čebele celo iztrgajo zalego iz celic, ako jim živeža manjka, kar sem že večkrat opazil ob slabi paši. Kot splošno pravilo nam naj torej velja: Čebele ne smejo nikdar pomanjkanja trpeti, zlasti ne 6—7 tednov pred glavno pašo. Če ni paše, kadar ajdo sejejo, naj čebelar krmi!

Da še pridobitev medu nekoliko povečamo, odstranimo par dni pred začetkom ajdove paše vse triletne in drugačne malovredne matice. To so namreč tisti panji, katere nameravamo po končani paši kasirati. Tukaj ne bo ves čas ob paši odprte zalege, zato se nič ne porabi za hrano pri odjemanju pa imamo vse sate polne medu brez zalege, ker ista med tem izleze.

Naposled mora biti čebelar za dobro pašo pripravljen z zadostno zalogo satovja. Čebele ob dobri paši veliko več napolnijo, nego morejo obsesti. Ajdova paša traja v najboljših letih le kakih 5—7 dni. V tem času bi čebele zamogle le malo število satov izdelati, napolnijo pa jih lahko veliko. Trotovi sati niso pripravi za pridobivanje medu, ker jih čebele puščajo prazne do skrajnega časa, tako dolgo, da privabijo matico tje, in naposled imamo par tisoč trotov namesto par satov medu. Ravno trotovo satovje je največkrat tista vada, ki privabi matico v medišče. Ne mislimo, da je matična mreža splošno po celem svetu v rabi. Marsikdo pridela veliko medu brez nje, ako je le vreme ugodno. kjer niso posebno veliki prehodi v medišče, je mreža celo škodljiva. Čebele se pri delu ovirajo, mučijo in telesno prerano obrabijo, ko morajo tolikokrat plezati skoz matično mrežo. Pogosto se je že našlo, da so se troti zarili z glavami v mrežo, a niso mogli več ne naprej ne nazaj; zamašili so ves prehod in vse čebele v medišču so se zadušile. Kdor bi imel panji take sestave, da mora uporabljati matično mrežo, moral bi vedno paziti, da s satovjem ne predene trotov v medišče.

Točilnica.

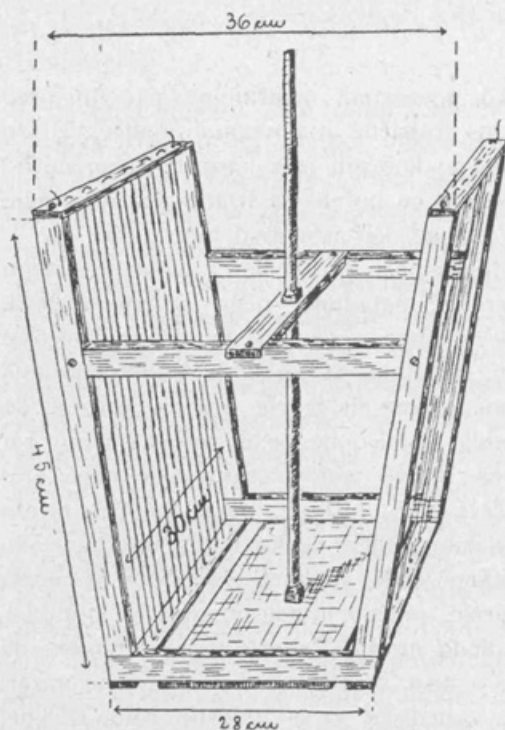
Žolnir, Olimje.

V sledečih vrsticah hočem opisati točilnico, ki bo vsled preproste sestave in večinoma lesenih delov gotovo ugajala nekaterim čebelarjem in posameznike dovedla do tega, da si priskrbijo enako ali podobno točilnico.

Vsak čebelar vé, kako neprijetno je prosjačiti za tako stvar, in najsibo tudi društvena last. Transport je neprijeten, najneprijetnejši pa slučaj, če hoče cel ducat čebelarjev nakrat med dobavljati. A kaj hočeš, čakaj! Kupiti si je ne moreš, draga je; in v takih slučajih pride dostikrat čebelarju na jezik: vse te umetne panji naj vzame — ne vem že kdo!

Tudi mene je parkrat obšla taka nevolja, četudi imam soseda, posestnika točilnice, ki je z njo najpoprej meni postregel, potem jo šele rabil sam.

Videl sem precej točilnic, a niso me posebno zadovoljile, razun če ni bila kaka prav draga, a pri visokih cenah se meni neznansko radi lasje ježijo. Večina jih je bila lahka, da je pri vrtenju vse stokalo in se šibilo in delalo poizkuse, kako bi se dalo z medom vred popihati kam v svetovni prostor.

Dal sem si torej napraviti hrastovo kad; dve uri daleč bi je ne hotel nesti! Ali bi smrekova ne zadostovala? Tudi, a hrastova je težja in močnejša; trpi lahko sto let, rabili jo bodo vnuki in pravnuki, in mogoče še pride kedaj v kak naroden muzej, ako ni morda prej zapravila zdravja pri repi in zelju.

Na dnu, ki mora biti proti sredi višje, stoji kvišku železen stebriček, na katerega pride nasajeno vratilo, ki naj bo železno; za silo bi zadostovalo leseno. Na vratilu sedi gnezdo, ki je odmer-

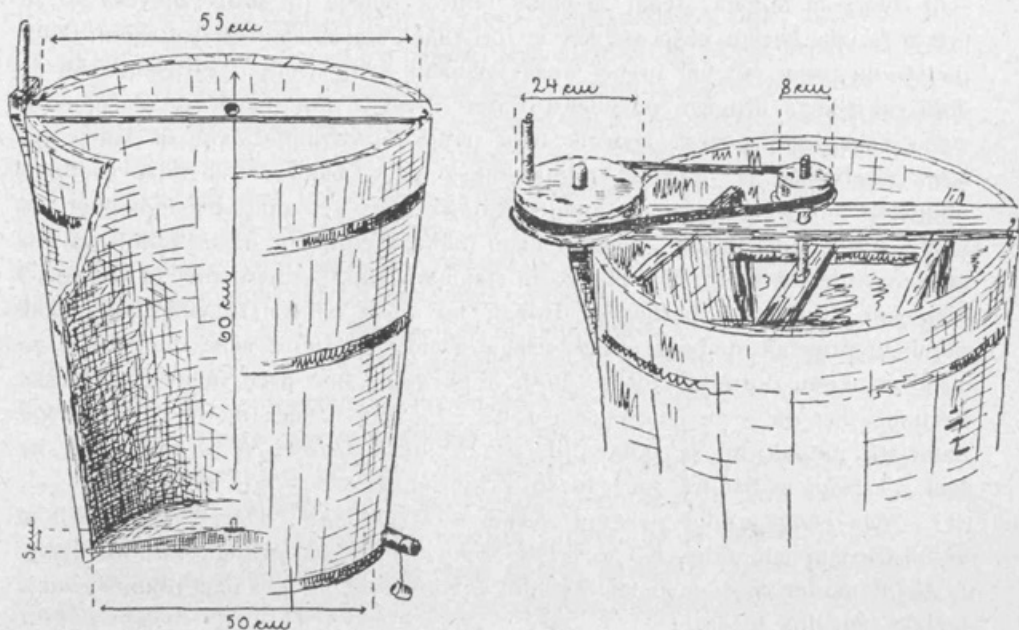
jeno za 2 velika sata (Mrežna odprtina naj ima $45\text{ cm} \times 30\text{ cm}$; v to velikost gredo malone vsi okvirji.) Kdor pa ima toliko panjev, da mora imeti točilnico za 4 sate nakrat, tisti ima gotovo toliko drobiža, da mu ne bo treba beliti si glave z razmotrivanjem tega spisa.

Slike naj kažejo obliko, posebno pa mere kadi in posameznih delov. Mesto običajne pocinjene žične mreže ali žičnih palčic, ki rade kmalu izgubé svojo „šminko“ ter postanejo rjave kot greh, nasvetujem uporabo pokeca (šmis). Zgornja in spodnja deščica pri gnezdu je prevrtana v presledkih $1\frac{1}{2}\text{ cm}$ in skozi luknje pride napeljan pokec. Ako se v prvih dneh nekaj nategne, ga znova napni! Imenovani deščici ne smeta biti prešibki!

Posamezno vrvico seveda lahko vpogneš. Ako pa pritisneš na nje sat, se boš prepričal, da delujejo bolje nego žica, ki se tudi globokeje vjedava, nego vrvice.

Gonilo si napravi s pomočjo dveh lesenih kolescev, ki imata na spodnji strani rob pribit, da ne zdrkne jermen dol. Večji škripec sedi na klinu, ki je z vijaki pritrjen na kadi. Za jermen vzemi navaden pas; ker bo najbrž prekratek, sešij dva! Za pipo služi cev z veliko odprtino; zaprto jo lahko imaš z navadnim zamaškom.

Manjih mer, kakor so označene, ne vzemi, četudi imaš le male okvirje; zakaj pride čas, ko boš tiste igrače nesel na podstrešje.

Za konec še sledeče: Najpoprej napravi gnezdo, nato pride na vrsto vratilo in zdaj šele kad in ostala ropotija.

Ne zabi lesene točilnice izmiti z vrelo vodo, v kateri si raztopil nekaj sode!

Na Kitajskem!

Iz francoščine prevel Jostp Kosi — Celje.

Moj prijatelj Jakob je bil neprecenljiv pomagalec v sili; kadar je imel v rokah nož za odpiranje satovja, trčalo se mu nikoli ni dovolj hitro vrtelo, in kadar ga je gnal sam, imeli smo dovolj dela, da smo mu stregli z odprtim satovjem. Bil je jako dobre volje, in njegova mladost je razširjala nepopisljivo veselost.

Žalibog, izgubili smo ga, odpotoval je na Kitajsko, odkoder nam srečen piše lepa pisma. Tukaj sledi eno, ki mi je pisal pred kratkim:

„Sedaj sem v Ou-Tscheou-Fou, okraj Kouano-Si, odkoder prodiram v notranjo deželo. Je jako zanimivo potovanje; vidijo se palače Rusov in Francozov, pa predvsem palače Angležev in Japoncev. Kakor v vseh večjih pristaniščih, je tukaj ljudstvo kosmopolitično, ampak nekaj kilometrov od mesta je Evropejec popolnoma osamljen.

Našel sem si prijatelja, imenuje se Kioun-Yino. Ž njim prepotujem deželo. Če ne bodem izgubil svojih telesnih moči, kakor sem jih imel pri Vas, ne bodem opustil obiskati čebelnjakov, kateri se bodo našli na najinem potovanju. Sicer pa jih ni veliko.

Večina panjev je izdolbenih iz drevesnih debel. Poizkusil sem med, ki je srednji, približno enak našemu dobremu medu esparsete.

Flora ni bogata, sedaj se najde repica, detelja in sadna drevesa so že precej razvita. Nisem našel več kot en čebelnjak s premakljivim satovjem. Panji po številu osem, so bili precej enaki panjem Langstrotha. Posestnik jih je dobil od nekega drugega poljedelca, kateri je imel v ameriskem penzjonatu svojo čebelarstvo posest. Izvirnik tega panjů ni dvomljiv, ampak kaj je pri tem posebnega, je napačno tolmačenje o njem, katero se je hitro rodilo o domišljiji mojega Kitajca. Ta panj je kitajski. Ve se, mi pravi moj gost, da imajo Amerikanci enake, vendar niso toliko vredni kot naši. Edino na Kitajskem izdelani panji so najboljši in najnatančnejši. Amerikanci in Evropejci niso bili drugo kot barbarska druhal, ko so že Kitajci zdavnaj imeli take panji in pridelali najboljši med celega sveta. Opomnil sem mu, da je za panji z okvirji potrebno točilo, in da je to orodje bilo pred majorjem Hruška neznano, ker ga je ta iznašel leta 1865. Pa moj Kitajec mi ni dal časa nadaljevati, ampak mi je odgovoril, da je točilo iznašel Mao-Tong, kar se lahko razvidi iz Ssé-Ki, kjer se to pripoveduje.

Mao-Tong je dal nekemu dečku sad z medom. Deček je položil sad v košarico in isto vrtel. Ko je prišel domov je bil sad prazen. Pa Mao-Tong, ki je bil moder mož, je o tej dogodbi premišljeval, in sad tega premišljevanja je bila iznajdba točila.

Uganete, da sem poizvedoval o Ssé-Ki, kjer naj najdem to povest, katero mislim, da sem kje drugod bral. In tukaj sledi, kaj sem izvedel: Ssé-Ki so zgodovinski spisi Kitajske. Zbrani so bili pred 2050 leti, in so se od tedaj nadaljevali. Spisi štejejo polnoštevilno 1705 zvezkov. Ne samo kitajska zgodovina je tu opisana, ampak tudi naravoslovje, zvezdoznanstvo, poljedelstvo in slovstvo so predmeti mnogoštevilnih zvezkov. Moj čebelar mi je obljubil, me seznaniti z nekim mandarinom, kateri mi bo dovolil brati in predstaviti tisti del Ssé-ki, ki pripoveduje o iznajdbi točila veliko tisoč let pred našim časom.

Medtem ko je moj čebelar imel kadilnik Bingham, rekel sem mu, da je istega iznašel Quinby. Toda koj mi je odgovoril: Dolžan sem svojemu gostu ljubeznjivost in prijaznost, torej vam nočem oporekati. Vendar samo pomislite, kako nevarno bi bilo za vas, trditi pred vsemi kitajskimi čebelarji, da smo mi čakali na nasvete barbarov, kako se dim izkoristi proti čebelam. Sicer ne vem, če Ssé-Ki pove o kajenju, pa tako se trdi. Na vsak način pa, moj kadilnik je kitajski, ne ameriskanski. Funkcionira prav dobro, in sploh ni nikogar kakor na Kitajskem, ki bi kadilnike naredil tako spretno in močno.

Ampak umetni sat, sem vprašal, ali je ta zaznamovan v Ssé-Ki? Pravi Kitajec — mi je odgovoril — se ne poniža k vsaki kritiki, katero je povzročil hudobni duh. Najbolje umetno satje je ono od Koei Lina; z nezaupanjem se sprejme ono iz Cantona, katero je vpeljana od tujih ladij; isto je nesnažno in nezdravo. Tujci so s tem pridobili, ker smo jim dovolili vhod v nekatere naših pristanišč, kjer so izvohali tajnosti naše industrije in našega poljedelstva. In sedaj si upajo nam ponujati najboljše tajnosti, ampak narodni čut se začne povzdigovati in v združenju čebelarjev četrtega kraljestva, katerega

se jaz udeležujem, se gre za vprašanje, vse stvari spraviti zopet na svoj prostor in zavriniti z dostojnostjo in energijo ponarejanja prokletih Angležev.

V našo nesrečo — mi reče čisto pobit — je naša vlada slaba. Cesarica sanja samo o svojih zabavah in da nima neprijetnosti s tujci, dovoljuje jim udobnosti za trgovino, ampak v našem društvu hočemo storiti primeren sklep proti vsem, ki hočejo z zvijačo našo slavo oskruniti v prid prokletih tujcev.

Njegove oči so se zasvetile, da sem stopil korak nazaj. Smejal se je ko me je videl prestrašenega in mi rekel s skoraj prilizovalnim glasom: Vi ste moj gost, nisem vas hotel žaliti s tem, kar sem rekel; visoko nad vašo glavo v nebesih bo vse odpuščeno. Če nam hočete odkupiti panji, kadilnike in točila, poiščite kraj, kjer to prodajamo. Društvo čebelarjev 4. kraljestva dovoljuje poučiti tujce, ki to zahtevajo.

Imeli boste velik dobiček, ker ni popolnejšega panjú kot je kitajski; naš les, naša mera, naša ureditev panjú — so najbolji. Če naša vlada noče kaznovati tistih, ki drugače trdijo, se bode naše društvo pritožilo in delalo na to, da se zdrave razmere vpeljejo. Je neznosno, da . . .

Besedo sem mu pretrgal, da preprečim prepir in ker sem videl, da prodaja tkanino, obljubil sem mu odkupiti kakršno že koli blago, ne radi njegovega ponujanja, ampak da obdržim spomin na to deželo.

Prodal vam bom blago, ki bode gotovo zanimalo tkalce v Rouenu. Če imate tukaj v deželi vaše prijatelje, povejte jim, da bodo imeli veliko dela če hočejo narediti enako blago, ker to je obče znano, da je to pravo narodno blago in Kitajci so ponosni nanj.“

Pismu našega prijatelja je bil priložen štirioglat kos tega tujega blaga, mehko in lahko, katerega sem predložil društvu tovarnarjev v Rouenu. Nato so ga preizkušali pazljivo. Predsednik se je se mi je smejal in mi dal naslov tovarne, kjer se to blago izdeljuje: Aubignat bratje in drugovi, ulica Crose 46 v Rouenu na Francoskem.

Oglasilo zadruga.

Kranjska čebelarska zadruga v Ilirski Bistrici bo kupovala letošnjo jesen med v navadnih kranjskih panjih kot so ga dosedaj kupovali razni medarji in prekupci. Ker pa hoče med kaj boljše v denar spraviti, ne bo ga jemala stlačenega z zalego in čebelami v sodih temveč le med s satjem v panjih.

Za odpošiljanje daje sledeče navodilo:

Čebele naj se v panjih požvepljajo potem pa kolikor se da iz panjev izpraznejo. To delo naj se izvrši na predvečer odpošiljatve. Ako so pota slaba, podloži se naj pod panji slamo, seno ali vejevje, da se satje ne potrga. Da se tudi na železnici s panji varno ravna, napisati je treba nanje z velikimi vidljivimi črkami: „Pozor! Ne prevračati! Zdrobljivo!“ Zadruga oddaje brezplačno listke s takimi napisi za nalepiti. Panji naj bodo zaznamovani z imenom lastnika, da mu jih bo mogla zadruga po izpraznitvi vrniti. Pred koncem septembra naj se panjev ne odpošilja, da ne bo preveč zalege; sprejemlje pa se jih do decembra.

Cena v kranjskih originalnih panjih je 80 h za kilogram vsebine. V eksportnih panjih, ki so izdelani po zadrugi ali natančno po njenem vzorcu po 90 h. Merodajna je po železnici označena teža na voznem listu. Taro, to je prazne panji, odbije se po izpraznitvi. Železniško vozarino polnih panjev in praznih, ko se vrnejo, trpi zadruga. Plačevalo se bo blago takoj po prevzetju z nakazilom po pošti.

Ker je mnogo krajev, kjer čebelarji ne berejo časopisov, ali pa imajo posamezniki premalo panjev, ali predalec od železnice, da bi se jim izplačalo zadrugi panji direktno pošiljati, pripravljena je ista s posredovalci v zvezo stopiti. Ti naj bi ali sami z vozom okrog čebelarjev pobirali panji ali pa določili dan, katerega pripeljejo čebelarji dotičnega kraja svoje čebele na kolodvor. Za svoj trud naj posredovalec sam skrbi s tem, da pogodi med za nižjo ceno.

Zanesljivim posredovalcem da zadruga za takojšnje plačilo blaga potrebni znesek na razpolago, ali pa nakaže kakemu zavodu ali tvrdki v dotičnem kraju, da izplačuje blago proti izkazu železniških oddajnih listov. Daje tudi predujem, ako ga kateri čebelar potrebuje.

Posredovalci naj se čimprej zglase pri zadrugi.

Upati je, da bo zadruga od leta do leta plačevala boljše cene, da se je le oklene večje število čebelarjev.

Končno se prosi, da bi njeni prijatelji opozarjali čebelarje na to oglasilo.

Načelstvo.

Naše opazovalnice.

Poročevalec Jos. Verbič.

Mesečni pregled: maj 1910.

Kraj	Učinek tehtanega panjů								Prebitek	Temperatura			Izletnih dnevov	Dnevov						
	Donos			Upad			Najvišji donos	Dne		najvišja	najnižja	Srednja mesečna		z dežjem	s snegom	s solncem			z vetrom	
	Mesečna tretjina															0	1/2	celi		
	1	2	3	1	2	3														
Ilirska Bistrica	—	60	180	15	35	30	80	30	160	28	3	14 ⁶	27	12	—	6	19	5	14	
Bitnje pri Boh. Bistrici	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kranj	25	215	32	—	—	—	60	22	272	27	1	14 ³	23	14	—	10	12	9	15	
Ljubevč pri Idriji	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	3	13 ⁶	30	16	—	9	11	11	25	
Metlika	*)	*)	660	*)	*)	*)	50	130	25	610	27	7	15 ²	31	18	—	3	25	3	31
Nabrežina	60	570	1090	80	20	—	150	31	1620	35	10	20 ⁵	30	12	—	5	5	21	19	
Podgorje pri Kamniku	—	45	110	40	35	—	20	21	80	30	2	15 ²	27	12	—	6	16	9	28	
Struge pri Dobropoljah	—	115	370	80	60	170	110	30	315	26	—5	139	29	16	—	20	5	6	26	
Sv. Duh na Ostrem vrhu	10	64	30	65	22	37	13	31	20	24	4	13	28	13	—	9	19	3	—	

Črtica „—“ v koloni „Temperatura“ znači stopinje mraza. *) Panj ni bil na tehtnici.

Ilirska Bistrica. V maju je bilo vreme vetrovno, nebo večinoma oblačno, donos nektarja pičel, obnožine pa obilen. Koncem mesca je bila paša na divjem kostanju, jesenu, esparzeti in poljskih cveticah. Zalega se je zelo razširila in porabila mnogo medu. Rojenje se je pričelo 25. maja.

Žnideršič.

Kranj. V začetku mesca je bilo še pravo aprilovo vreme, proti koncu pa je bilo prav lepo. Ker je že marec pospešil zalego, in so čebele v aprilu dobile zadosti cvetnega prahu, je bilo pri nas že v maju dovolj rojev. Panj na tehtnici sem razširil na 16 Gerstungovih okvirjev, pa matica je kar prenehala z zaleganjem in šla z rojem. Pa tudi v roju ni več redno zalegala. Čebele so nastavile takoj matičnjake, in to mi je kazalo, da bodo, kakor pravijo čebelarji, preglele matico.

Konjedič.

Ljubevč pri Idriji. Maj je vsled vednega dežja in vetra jako slabo vplival na razvoj čebel. Vreme je bilo krivo, da smo imeli prvi roj mnogo pozneje kakor druga leta, to je, šele 30. maja.

Št. pl. Premerstein.

Metlika. Pri nas je bilo v maju 18 deževnih dni, zaradi tega so roji zakasneli. Prvi je bil 16. maja. Paša pa je bila izborna in čebelice so vsako urico pridno izkoristile. To mi potrjuje panj na tehtnici — letošnji roj, — ki je nabral v 11 dneh, dasiravno je v tem času 7 dni deževalo 6:60 kg.

K. Barle.

Nabrežina. Dež v prvi tretjini tega mesca je jako ugodno vplival na rastlinstvo; in kmalu smo stali pred odprtimi durmi. Panji so bili dobro zasedeni in naloženi z medom, in imeli smo obilo rojev. Razlikovali so se od onih v prejšnjih letih po tem, da so bili vsi med 2. in 3. uro popoldne.

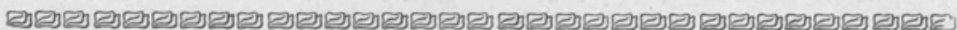
Sila,

Podgorje pri Kamniku. Maj je bil žalosten. Dež in močni vetrovi so se menjavali dan za dnevom in morali smo stalno pitati. Cvetje šadnega drevja je prešlo brez koristi, ravno tako druga paša, izjemši borovnico. Prvi roj v našem kraju je bil 20. maja, šplošno rojenje pa bo šele tekom junija. Letošnja pomlad je pokazala, kako potrebno je, da pustimo čebelam jeseni izdatno medeno zalogo.

Sallath.

Struge pri Dobropoljah. Tudi pri nas so deževje in vetrovi povzročili, da ni bilo v prvih dveh tretjinah nikakega prinosa in da nam je bilo treba pitati. Šele proti koncu je bilo nekaj paše in čebele so se takoj začele pripravljati za rojenje. Jaz sem odbral nekaj panjev za špekulativno pitanje, jih krmil od 17. aprila do srede maja, pa nisem imel vsled neugodnega vremena nikakega uspeha. Še roja nisem imel. Nekateri sosedni čebelarji so bili bolj srečni.

Meglen.

Nova cerkev pri Celju! Naša dična podružnica je imela dne 15. maja izredno vesel dan. Posetil nas je naš ljubljeni pospod Jurančič. Večinoma vsi člani podružnice smo se odzvali prijaznemu vabilu; bilo nas je okolo 45 čebelarjev in prijateljev čebelic od Nove cerkve, Frankolovega, Doberne in Vojnika. Zbrali smo se pri načelniku podružnice gosp. Alojziju Arliču v Socki. Z velikim zanimanjem smo sledili govoru gosp. Jurančiča. V vznesenih besedah nam je razlagal, kako naj se čebelnjak postavi, da bode dovolj svetel, da se lahko gibljemo pri vsakem opravilu. Nadalje nam je razkazoval mero avstrijskih ali dunajskih panjev. Pri teh je lahko delo brez vsakega vznemirjenja čebel, ako se pravilno ž njimi ravna. Gospod Jurančič nam je pokazal, kako se lepijo začetki in celi sati na okvirčke, in kako priprosto orodje se rabi pri tem delu. Slednjič nam je razkazoval čebelno življenje v panju pri Arličevem paviljonu Jurančičevega izdelka. Nekateri starokopitni čebelarji so se kar čudili, kako se dá lepo sat za satom vun vzeti. Nekateri začetniki še celo matice niso poznali; lahko si mislite, gospod urednik, da so jo bolj z zanimanjem gledali kakor kakšno gospodično. Mnoge sem slišal reči: jaz hočem tudi take panji. Nato je sledilo mnogo vprašanj, ki jim je gospod potovalni učitelj z veseljem odgovarjal. — Slednjič zahvali gospod Arlič z iskrenimi besedami gospoda Jurančiča za poučno predavanje in želi, da bi nas še večkrat posetil, kar mu prijazni gospod rad obljubi. Čebelarji so se veselo razšli, in se jim je poznalo, da se zanimajo za čebelarstvo. Le tako naprej, na vsak shod, da pridemo do prave znanosti! Priporočati bi bilo, da bi vsi čebelarji pristopili k bližnjim podružnicam, ker le v združenju je moč, kakor pri čebelicah. — Da se je pri Novi cerkvi ustanovila čebelarstva podružnica, se imamo zahvaliti gosp. Arliču, kateri je prvi sprožil to misel ter se trudil, da se je podružnica ustanovila. Po njegovem prizadevanju smo začeli čebelariti s premakljivimi sati. Rade volje nam je vse razkazoval ter nas navdušil za umno čebelarstvo, za kar mu naj bo na tem mestu izrečena najprisrčnejša zahvala. Čebelarski podružnici pa kličem: rasti, cveti in se razvijaj!

Juraj Gorenšek, Frankolovo.

Andrenci v Slov. goricah. Slaba prede! Lipa cvete, kostanj cvete, vremena ni, vsak dan deži, glad preti, veter ravsaja, prijetnega solnca pa ni! — — To je hudo delo, druge navduševati, ko je človek sam obupan. Trpljenje ni greh! Saj nam še ostaja upanje na boljše čase!

Jurančič.

Iz Lužarjev. Tudi mi čebelarji smo radovedni ljudje, zato smo vestno opazovali Halleyev komet. Za dan 19. maja se nam je napovedovala velika katastrofa, pa vendar ni bilo nič, prav nič! Nekaj mi je pa vendar prinesel komet. Ravno dne 19. maja sem dobil dva lepa prvca, izmed katerih enega takoj vsadim v eksportni panj. Kako so ga bile čebele vesele! Takoj drugi dan so pridno nosile obnožino, in danes je panj že poln. Veliko veselja imam žnjim in vsakemu naprednemu čebelarju toplo priporočam eksportni panj.

Anton Ogrinc.

Podružnica za Šentjur ob juž. žel. in okolico priredi dne 24. julija v Šibeniku pri čebelnjaku gosp. predsednika Fr. Ferleža poučno predavanje ob 3. uri popoldne. Predavala bode: teoretično gosp. Tom. Kurbus, praktično bode razkazoval gosp. Frančišek Ferlež. Predavalo se bode, kako imamo pripraviti čebele za glavno jesensko pašo. Zatorej se mora vsak zaveden čebelar, začetnik kakor tudi star, odzvati temu povabilu. Iz bližnjih kakor daljnih krajev mnogobrojne udeležbe pričakuje odbor.

Smešnica. „Gospod mojster, gospod mojster!“ vpije čevljarski učenec. „No, kaj vpiješ, paglavec, ali se ti blodi?“ „Meni se je nekaj sanjalo.“ „No, kaj se ti je sanjalo?“ pravi mojster, ki je na sanje veliko držal. „Sanjalo se mi je, da sva midva tičala vsak v eni kadi, in sicer vi v kadi polni medu, jaz v polni smrdečega črnila. No, tvoja sreča, da ni bilo obratno, nategnil bi ti ušesa.“ „Le čakajte, gospod mojster, še ni konec mojih sanj.“ „No, kaj je bilo potem?“ „Potem sva izlezla iz kadi in sva drug drugega oblizala.“ „Čakaj ti mrcina, jaz ti bodem že pokazal — — —.“

Čebelarji, sejajte inkarnatko! Ko drevje ocveti, nastane skoraj povsod v čebelni paši znatna vrzelj, katero inkarnatka izvrstno izpolni. Kadar pa drevje ne cveti, ali je v tem času slabo vreme, daje inkarnatka v prvi polovici maja edino izdatno pašo. Tudi kmetovalcu je dobro došla, ko mu daje izborno zeleno krmo ravno v maju, ko suhe klaje večinoma zmanjka. Seje se v ajdo hitro po dežju.

Jurančič.

Naznanila osrednjega društva.

Deželna vlada bo zahtevala za naprej od vsake podružnice posebej pravila. Na odloke, ki jih bodo dobili gg. predsedniki podružnic od c. kr. glavarstev naj ne storé nikakih korakov, ker bo osrednje društvo preskrbelo za vse podružnice skupaj pravila in jih bo posla vladi v potrdilo.

Odbor.

Čebelarški shod v Banjaloki na Kočevskem se ni vršil 2. t. m., ampak bode 17. t. m. ob 3. uri popoldne v ondotni šoli. Na shodu bo predaval zastopnik osrednjega čebelarskega društva gosp. Ant. Likozr iz Ljubljane.

Čebelarški shod na Raki pri Krškem se vrši v nedeljo 24. t. m. ob 3. uri popoldne v ondotni šoli. Tudi na tem shodu bo predaval gosp. Likozar.

Čebelarški shod v Srednji vasi pri Poljanah se vrši v nedeljo 31. julija ob 3. uri popoldne v gostilniških prostorih gospoda Čadeža. Na shodu bo predaval gosp. Likozar. Pričakuje se obile udeležbe.

Iz spodnještajerskega čebelarskega društva.

Poučni shodi:

18. Dne **17. julija** podružnica Slov. Bistrica ob 3. popoldne v hotelu „Avstrija“ v Slov. Bistrici.

19. Dne **31. julija** podružnica Ormož ob 3. popoldne v Središču.

20. Dne **14. avgusta** podružnica Sv. Križ na Murskem polju ob 3. popoldne v Križevcih.

V. odborova seja.

dne 7. julija 1910.

Poroča tajnik Hinko Zirkelbach.

Gospod predsednik pozdravi g. Avg. Bukovica, deželnega kontrolorja, ki po naročilu g. prof. Barbota kot referenta v deželnih kulturnih stvareh poroča veselo vest, da misli deželni odbor posebno povzdigniti čebelarstvo na Kranjskem. Odbor naprosi g. Bukovica, da g. prof. Barbota obvesti, da se bo vsa stvar izdelala v smislu velikega programa. Vsi odborniki čeb. društva imajo nalogo do prihodnje seje sestaviti nekaj splošen program. V podrobnosti se preide pozneje.

Prošnja g. Ivana Strgarja se obžaluje odkloni zaradi slabih denarnih stvari.

Gosp. Likozar poroča, da zahteva c. kr. deželna vlada, da morajo odslej imeti vse podružnice lastna pravila. Gosp. Likozarja odbor pooblasti, da to stvar uredi.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat v letu.**

Izdelujem **čebelnjake in paviljone** razne velikosti in po najnovejšem sistemu za dunajske stoječe in ležeče panji ali po panjih, katere si kdo izvoli. Delo je lično, trpežno in po primerni ceni. Sploh se priporočam cenjenim čebelarjem za vsa t stroko spadajoča mizarska dela. Franc Ratek, mizar, Dornova, Štajersko. (2—2)

Kupiti želi **več lovskih psov** gonjačev brake ter sprejema ponudbe Val. Košmerlj, pošta Vrhnika. (2—2)

PRODAM: Gerstungove panji brez medišč in pritklin od 4 do 7 K, kakor razne druge panji po nizki ceni. Panji so vsi rabljeni. **Deščice za okvirje**, natančno 6×25 mm, krasno iz lipovega lesa naša-

gane in oblane, 100 m 3 K. **Škatlice za pošiljatev matic** po 30 h. Škatlice so iz lipovega lesa natančno po ameriškem vzorcu narejene. I. N. Babnik, Dravljje, p. St. Vid pri Ljubljani. (2—2)

15 kranjskih panjev čebel ima naprodaj Jurij Tolar, Zalilog, pošta Železniki.

Prodám 40 kranjskih panjev čebel in sicer izrojenke, prvice in druge; mera panju je 67 × 29 × 15 cm. Izrojenki in prvci so večina polni, drugi polovični in vsi z mladimi maticami. Cena panju 5 kron. Ponudbe in vprašanja se sprejemajo do 15. avgusta tega leta. Florijan Mencinger, Bitnje pri Boh. Bistrici. (2—1)

Garantirano zanesljiv, doma pridelani

med - pitanec

12—7

5 kg 7 K.

Prodaja:

Iz garantirano čistega voska

umetno safovje

Prodaja:

1 kg 4 K 40 h.

FR. UNGER, Spodnja Šiška pri Ljubljani.

Kranjska čebelarstva zadruga v Ilirski Bistrici prodaja

trčan med garantirano čist, v 5 kg dežicah po K 8.50 franko, v 25 kg dežah po K 1.50 kilogram.

umetno satje iz garantirano čistega voska, za vsako mero prizrezano, kilogram po K 4.50, zaboječek s 3 1/2 kg vsebine za K 16.—

Pri večjem odjemu znižane cene.

poštne prosto.

Svojim članom preskrbuje eksportne panji, kot jih je g. Žnideršič v I. številki „Slov. Čebelarja“ opisal z okvirji in začetki iz umetnega satja po K 4.—.

Trčan svitel spomladanski med plačuje po 1 K 30 h, **ajdov** po 1 K, **voščine** po 1 K 10 h, **vosek** po 3 K 20 h kilogram, franko Ilirska Bistrica.

Kdor hoče postati član zadruga mora plačati vsaj 2 K na račun deleža in poslati podpisano pristopno izjavo.

12—7

Kranjska čebelarstva trgovina v Višnji gori, Dolenjsko

priporoča **umetno satovje** iz čistega čebelnega voska, **vse čebelarstvo orodje**, trčalnice, stikalnice za vosek, kakor tudi **mizarsko orodje** po najnižji ceni. 10—3

Ceniki zastoj po želji v hrvaškem, češkem ali nemškem jeziku.

Tvrdba **kupuje vedno čisti čebelni vosek** po najvišji ceni.

Dober dan, gospod sočebelar! Kaj pa pišete?

Dopisnico na

????

I. avstrijsko - šlezijško zalogo čebelarskih potrebščin

FRANC SIMMICHU, Jauernig, avstrijska Šlezija

da mi pošlje **zastoj** nov cenik za čebelarstvo in perutninarstvo, ki ima tudi bilješko in zelo poučna mesečna opravila. Moji sosedi dobe od njega **trčalnice**, **panjove**, **umetno satovje**, **lovlilnike**, **prašilčke** in **priprave za matično vzgojo**, **kadilnike**, **varovala pred pikom**, **priprave za umetno lego jajc**, **pitalnike** in **napajalnike**, **poizkuševalce za jajca**, **žičaste mreže itd.** in so bili zelo **zadovoljni** s ceno in blagom, zatorej bom v prihodnje tudi **jaz dobival** blago od te tvrdke. 12—7

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojnu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Mihael Rožanec. — Lastnik „Slovensko čebelarstvo“.

Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.